1ste. JAARGANG. CURACAO DEN 26n. JULI 1884. N°. 30.

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

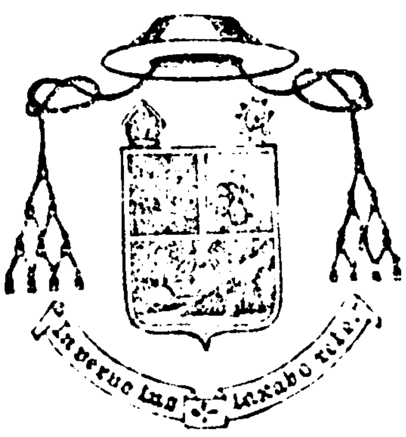
Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,075.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De Agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, Curaçao. — Otrabanda.
J. A. [illegible], Aruba.
JOSÉ A. ROSA FERRERA, Bonaire — Playa.

E Corant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa anja.
Un number so fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel: fl 0,50, cada regel mas fl. 00,75.

HENRICUS JOSEPHUS ALEXIUS VAN EWYK.

Door de genade Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel Bisschop van Camaco en Apostolisch Vicaris van Curacao.

AAN ZIJNE GELOOFSGENOOTEN ZALIGHEID IN DEN HEER!

Tweevoudig is 's menschen vaderland, omdat 's menschen bestemming tweevoudig is: een tijdelijk en aardsch, een eeuwig en hemelsch. God, Beminde Geloovigen, schiep den mensch naar zijn eigen beeld en gelijkenis, met het enkele doel zijnerzijds opdat de mensch hier in dit leven God zou leeren kennen en dienen, en hij daardoor na dit leven tot de gelukzaligheid van Zijnen Schepper zou geraken. De mensch, helaas, erkende dit belanglooze en edele doel van Zijnen Schepper niet. Hij wilde zich zelven genoeg, onafhankelijk, Gode gelijk zijn. *Indien gij van deze vrucht eet,* dus luidde de raad van den engel des kwaads, *zullen uwe oogen opengaan; gij zult zijn als Goden, kennende goed en kwaad* (1). De mensch luisterde naar dien raad, en dit was de oorzaak van zijn val, die zijne eindelijke bestemming onmogelijk maakte. Maar vermits *God loutere liefde is* (2) en deze, als zijnde het wezen van Zijn wezen, noodwendig oneindig zijn moet, kon die liefde niet door 's menschen ondankbaarheid overtroffen of te niet gedaan worden. Wat deed God? Hij werd mensch, opdat de mensch in zekeren zin aan God gelijk zou kunnen zijn! Dit, B. G. is de oorzaak geweest van de Menschwording, het onpeilbare geheim van Gods eindelooze liefde voor den mensch. Maar God deed meer. Hij stelde zijne Kerk in, om daardoor ten allen tijde den mensch te leeren, wat God is, wat de mensch zelf is, en hoe de mensch in dit leven God dienen moet, ten einde na dit leven tot zijn eindelijke bestemming, die door de Menschwording weer mogelijk was geworden, in den hemel te geraken. De hemel is en *blijft* dus ons toekomstig vaderland. En vermits God één is, en Hij alleen alle menschen heeft geschapen, van daar dat dit hemelsch vaderland voor allen hetzelfde is, evenwel eene zaligheid aanbrengend, die zal zijn naar de mate der getrouwheid waarmee elk onzer den plicht van God te leeren kennen, te dienen en te beminnen in dit tijdelijk leven zal volbracht hebben.

Dit tijdelijk leven brengen wij door in een tijdelijk vaderland, en dit noemen wij die plek gronds waar onze wieg gestaan heeft, waar wij het eerste levenslicht aanschouwd hebben, en dien toenmaals rechtens overwaaid werd door de vlag der natie waartoe wij behooren. Dit vaderland is niet hetzelfde, maar verscheiden voor de verschillende natiën. Want gelijk de schoonheid der stoffelijke wereld verhoogd wordt door de verscheidenheid, zoo ook die der zedelijke. De nature nu heeft ons liefde voor het vaderland ingeschapen: want even gelijk wij van nature degenen beminnen, aan wie wij onze geboorte te danken hebben, d. i. onze ouders, zoo ook hebben wij, door diezelfde natuur gedreven, dien grond lief waarop die geboorte heeft plaats gehad. Derhalve door de natuur gedreven beminnen wij ons vaderland, wij deelen in zijn rampen en voorspoed, niet alleen zijn wij trotsch op zijne glories, maar wij herdenken ook zijn herinneringen met vreugde en dankbaarheid. Met vreugde, omdat, hoe gering ook die gebeurtenissen mogen schijnen in het oog van den vreemdeling, wij alles hoog schatten wat onzen geboorte-grond aangaat; met dankbaarheid, omdat die gebeurtenissen ons groote weldaden hebben aangebracht.

Een dezer herinneringen zullen wij aanst. Dinsdag vieren. Den 29 Juli namelijk zal het tweehonderd en vijftig jaren geleden zijn, dat de Nederlandsche vlag voor 't eerst op onze Curaçaosche eilanden geplant is. Dit feit zullen wij op dien dag met gevoelens van vreugde en dankbaarheid herdenken; van vreugde (die wij evenwel, omdat de Natie in rouw is over den dood van haren Kroonprins, niet luide door uiterlijke feestvieringen zullen uitspreken) over de heilrijke gevolgen welke dit feit voor ons gehad heeft; van dankbaarheid, voor het vele goede, dat het ons heeft aangebracht. Immers, B. G. gij begrijpt zeer gemakkelijk, welk voordeel het ons heeft aangebracht, dat de Nederlandsche vlag gedurende twee en een halve eeuw over deze eilanden gewaaid heeft; omdat gij weet, dat eene der voornaamste vereischten dat een volk gelukkig zij, is, dat het vrede en orde bezitte. Welnu gedurende de tweehonderd en vijftig jaren dat de Nederlandsche vlag ook die van deze eilanden is, hebben vrede en orde bijna onafgebroken hier geheerscht. Hoe groot dit geluk is, zien wij het best, wanneer wij onze oogen slaan op de landen die ons omringen. Bijna alle zijn in vergelijking van onze eilanden rijk: hun grond is boven mate vruchtbaar, de noodige regens laten zich zelden wachten, van daar dat hun bodem, met zeer geringen arbeid der bewoners, overvloedige vruchten voortbrengt. Toch zijn die bewoners niet gelukkig, omdat én vrede én orde hun ontbreken. De eene revolutie volgt de andere op: het gevolg daarvan is, dat men ook op den rijksten bodem niet zelden gebrek lijdt, en de mildste natuur verhinderd wordt hare vruchten voorttebrengen. Onze eilanden integendeel zijn schaarsch

Pa gracia di Dios i fabor di Santa Silja Apostólica Obispo di Camaco i. p. i & Vicario Apostólico di Curacao,

NA CATOLICANAN DI SU VICARIATO SALBACION DEN SENJOR!

Hende, Cristiennan Stimar! tien dos patria, pa motiboe, koe hende tien dos destinoe: uno koe ta di es mundoe temporal; otro di cieloe, koe ta eternoe. Dios a cria hende segun Su imagen i semeganza, coe es únicoe fin di Su parti, afin koe hende den es bida-aki lo sinja conoce i sirbi Dios, i jega asina despues di es bida na bienaventuranza di su Criador. Ma ai, hende no tabata reconoce es fin nobel i desinteresar di su Criador. El tabata kier ta independiente, bira igual na Dios. "*Si boso come es fruta-aki,*" asina angel di tiniebla tabata consegle, *boso wowo lo habri: lo boso ta meesmos, menera diosnan, i boso lo conocebon i maloe* (1). I hende tabata tende es consegoe, i esai tabata causa di su caida; i es caida a haci k'el no por a jega mas na fin di su haltoe destinoe. Ma como *Dios ta pura Caridad* (2), i como es caridad mester ta necesariamente infinita, pasobra k'el ta caridad di un Dios, ingratitud di hende, maské ki grandi é tabata, no por a paséle ni strobéle. I kiko Dios tabata haci? El a bira hende, afin koe hende den cierta manera lo por ta igual na Dios. Esai C. S. tabata causa di Encarnacion, es Misterio sin fundoe di Dios Su infinita Caridad pa hende. Ma Dios a haci mas ainda. El a funda, El a institui Su Iglesia, afin koe es Iglesia na toer tempoe lo sinja hende kiko Dios ta, kiko hende mees ta, i di ki manera hende den es bida-aki meste sirbi Dios, pé por jega, despues di es bida-aki, na Cieloe, su destinoe final pa cual destinoe Encarnacion a habriéle camina. Cieloe anto C. S. ta i ta *keda* semper nos patria futuroe. I como Dios ta *Un* i k'El sool a cria toer hende, pesai no tien mas koe *un* patria celestial pa toer, ma cual su bienabenturanza lo ta proporcionar na midí di fidelidad coe cual nos cada un lo a cumpli e deber di conoce, di sirbi i di stima Dios den es bida temporal-aki.

Es bida temporal nos ta paséle den un patria temporal: i t'esai nos ta jama e lugar camina nos a nace, camina nos a weita promer luz di dia, i camina n'es tempoe-aja atabata plantar bandera di nacion na cual nos ta pertenece. Es patria no ta mees patria pa toer, ma diferente pa nacionnan diferente. Pasobra, meesmos koe boniteza di mundoe material ta bira mas grandi segun su variedad, asina mees es di mundoe moral. Awor, naturaleza mees a planta den di nos amor di patria, pasobra asina mees koe nos ta stima naturalmente esnan koe a doena nos bida, esta, nos tata i nos mama; asina mees, mandar pa es mees naturaleza, nos ta stima es tera camina nos a nace. Pesai nos ta stima naturalmente nos patria: nos ta toma parti den su disgracia i fortuna: no solamente nos ta gloria arriba su nomber glorioso, ma nos ta recorda també su accionnan coe legria i gratitud: no solamente nos ta celebra coe un ciertoe orguljo su glorianan, ma nos ta celebra també su recuerdonan coe legria i gradicimentoe. Coe legria: pasobra, maské su hechonan por parce di poco balor na bista di stranjero, toch nos ta aprecia haltoe toer koe ta toca na tera di nos nacementoe; coe gradicimentoe, pasobra es mees hechonan a bira pa nos ocasion di muchoe fabornan.

Un di es recuerdonan lo nos celebra dia Martis di es simana-aki: dia 29 di Juli lo ta dos cientoe i cincuenta anja, koe bandera Hoelandes ta plantar pa promer bé arriba tera di Curaçao. Es hecho lo nos recordéle arriba es dia-aja coe sintimimentoe di contentoe i di gradicimentoe: di contentoe: pasobra e tabata pa nos origen di muchoe bien: ma es contentoe nos lo no por monstréle den festividadnan exterior pa motiboe, koe Nacion Hoelandes ta den luto pa mortoe di su Prins-Real: di gradicimentoe pa tantoe fabornan, koe el a doena nos. Pasobra, C. S. boso ta comprende masjar liger ki fabor es hechoe a procura n'es tera, koe bandera Hoelandes ta enarbolar aki duranti dos sigloe i mei den es islanan-aki, pasobra boso sabi koe pa felicidad di un pueblo un di cosnan mas necesario ta, k'é goza di paz i orde. Awor, duranti dos ciento i cincuenta anja arriba es islanan-aki koe ta toca na Curaçao casi sin interrupcion, paz i orde a reina riba nan. Com grandi es fortuna-ta, nos por huzga mehó, si nos ta weita es teranan koe ta rondor di nos. Falta poco nan toer ta ricoe na comparacion di nos islanan: nan tera ta sumamente fertil: awaseroe necesario rara bez ta falta nan: di ajá, koe nan tereno coe poco trabao noema di nan habitantenan, ta produci fruta na abundancia. I toch nan no ta feliz, pa motiboe koe paz i orde ta falta nan. Un revolucion ta sigi otro; i di aji ta bini, koe na un tera di mas ricoe hende, hopi bé, ta sufri miseria, i koe naturaleza di mas liberal ta keda strobar di doena fruta. Nos islanan, contrari, naturaleza a trata nan coe masjar poco liberalidad: ta coe muchoe trabao, i coe trabao pisar k'é ta doena algun poco producto noema. Toch su habitantenan ta feliz; pasobra koe, sin conta otro fabor, nan tien també es dos privilegionan-akí, koe paz i orde ta reina denter di nan. I toer esai nos ta debé

door de natuur bedeeld, slechts door noesten vlijt en harden arbeid brengen zij eenige schamele vruchten voort. Toch zijn hunne bewoners gelukkig, omdat zij onder vele andere ook deze twee voorrechten bezitten, dat vrede en orde bij hen heerschen. Wij zijn dit verschuldigd aan de vlag, die ons reeds sedert zoo lang overwaaid heeft. Geen wonder dan, B. G. dat wij den dag herdenken, waarop die vlag voor 't eerst op onze eilanden geplant is. Laat ons dan op dien dag die vaderlandsche banier begroeten als een der middelen, waarvan Gods weldadige voorzienigheid zich bediend heeft, om ons tijdelijk geluk aantebrengen. Maar dan ook moet op dien dag een gevoel van dankbaarheid ons hart vervullen jegens dienzelfden God, indachtig dat Hij ons door zijn H. Geest in het Boek der Spreuken gezegd heeft: *Door Mij regeeren de koningen, en maken de wetgevers rechtvaardige wetten* (3).

Wij bepalen derhalve, dat op aanstaanden Dinsdag, of op den Zondag daaraanvolgende, de Lofzang *Te Deum* in de Kerken van Ons Vicariaat, des morgens na de H. Mis, gehouden worde.

En zal dit Ons Herderlijk schrijven op den Zondag na ontvangst volgens gebruikelijke wijze worden voorgelezen.

Gegeven te Curaçao,
den 29 Juli 1884.

De Bisschop Apostolisch Vicaris voornoemd,
✠ H. J. A. VAN EWIJK.

(1) Gen. III, 5. (2) Joan. IV, 8. (3) VIII, 15.

na es Bandera bao di cual nos ta biba un tantísimo di anja caba.

Ningun hende anto lo no keda admirar. C. S. koe nan ta recorda es dia koe es Bandera tabata plantar promé arriba nos islanan. Larga nos anto arriba es dia-aja coeminda es Bandera di Nos Nacion, pasobra koe Dios su providencia benéfica kier a sirbi con éle pa doena nos felicidad temporal. Ma na mees tempoe arriba es dia un sintimentoe di gratitud meste jena nos coerazon pa es mees Dios, recordando koe El a bisa nos pa su Spiritu Santoe den Boeki di Proverbionan:

Ta pa mi coe Reynan ta reina, i koe Legisladornan ta traha ley hustoe. (3)

P'es motiboe Nos ta ordena, koe arriba dia 29 di Juli, ó arriba su dia Domingo sigiente, lo canta Himno *Te Deum* den Iglesianan di nos Vicariato, mainta despues di Misa.

I es Carta Pastoral lo worde publicar manera koe ta coestumar, arriba dia Domingoe despues di su recibo.

Doenar na Curaçao,
dia 29 di Juli 1884.

Obispo i Vicario Apostólico menciona arriba
✠ H. J. A. VAN EWIJK.

(1) Gen. III, 5. (2) Joan. IV, 8. (3) VIII, 15.

Lo Papa bai foi Roma!

(*Cabamentoe*).

For di e tem-aí (1881) Gobiernoe Italiano mees no a tene miedoe di falta coe Ley di Garantía; ta parce manera p'ele e ley no tabatien ningun balor mas.

Gobiernoe a falta coe e ley den asuntoe di Martinucci, ora el a declara su mees coe poder di misji den e casoe-aí koe no tabata toca sino na administracion interior di Papa, i p'esai, segun Ley di Garantía e no tabatien poder di misji aden.

Despues di aprobacion koe nan a doena n'e principio-aí, contra toer lo ké Curie, Goebiernoe di Papa a protesta, apesar di notanan di cardinal Jacobini, Gobiernoe italiano a falta ainda mas tantoe coe e „Ley di Garantía" den di asuntoe di biennan di Propaganda, koe *hof* di *cassatie* no a corda muchoe pa declara koe e biennan-aí por ta toemar pa paga debe di nacion Italiano. Manera koe tantoe sigloe caba henter mundoe lo mester a contribui pa forma e bien-aí di misionnan, pa na cualkier tempoe nan bieuw haciele sirbi pa gastoe di un gera di Italia contra Francia, of Austria, of Alemania, of cualkier otro nacion!

Awor mi ta puntra: toer e hacimentoe di importancia nan-akí, contra toer nan primintimentoe di mas solem, i di nan compromiso, no ta tacamentoe formal contra soberanía, contra libertad, contra independencia di Santoe Stoel?

¿ I asina nos no por splica masjar bon, pakiko LEO XIII poco tem pasar, a bisa na pelegrinonan di Italia, k'é ta hajele den necesidad di scohe den dos circumstancia: „of un captividad (estadoe di un hende koe ta cerar den profoos) koe cada dia ta bira más pisar, of un destierro?

¿ Nos no ta comprende e gritoe di dolor di Cabez di Iglesia den su últimoe *Alocucion consistorial* ? Nos no ta comprendé tambe e manifestacion, koe nan no por papia nada contra: koe enemigoenan di Santoe Stoel a „resolbe di insulta Papa di Roma asina tantoe, té ora, forzar di un dificultad na otro, si tabata posibel nan a obligele di jega na un extremo" ?....

Nos no ta mira, na un manera di papia, koe Papa — un Papa di huicio asina scherpi, asina prudente, asina político—den Roma é ta mira su soberanía, su independencia, su dignidad, su libertad, su bida mees menazar?

I kende lo por corda ansia di Católiconan, ora nan ta mira nan mees obligar di scohe den dos cos asina: destierroe coe su peliger asina grandinan i captividad coe toer su mal consecuencianan, koe no por ta kitar?

Suponé, manera *Osservatore Romano*, *Defense* i *Moniteur de Rome* ta doena di comprende, koe Papa kier salba foi su captividad, koe cada dia ta bira mas duroe, i koe l'é rosolbe di cohe camina di destierroe na ciertoe, esta: si den poco tempoe cuestion di Roma no drecha basta hopi, anto for di awé nos por haci e dos preguntanan-akí:

Oende lo Papa bai?
Ki tem l'é bai?

Na lugar di e promer sigur lo nos por puntra: Oende Papa lo *kier* bai? No tien ningun nacion, pasobra ni República frances mees lo mi kier kita afor, — no tien ningun koe lo no sinti un honor grandi di ricibi den nan tera Papa LEO XIII. I esaí só ta doena un prueba caba, ki un fout serio Italia lo haci si, é meste obliga Papa sali foi Roma.

Nan ta bisa, koe Gobiernoe Ingles, coe cardinal Howard i Señor Errington na meimei, ta keda para riba su ofrecementoe pa nan toema isla di Malta pa Su Santidad bai biba.

Austria ta ofrece Miramar of Inspruck.

Ta parce koe tien motiboe pa kere, koe Alemania mees lo sintié feliz, si e por a pone abadía di Fulda na disposicion di S. S.

Ainda mas, akí na nos bisinja mees tini un tera, camina e Rey lo no draai muchoe pa sacrifica toer cos pa un bentaha i un honor asina grandi.

Kiko ta toca dia i ora di Papa su salimentoe, si acasoe esaí lo meste toema lugar, mi no ta kere lo nan bisa ningun hende. Sigur lo nan meste tené mas secretoe posibel.

Na 1882, tem LEO XIII tabata para pa sali foi Roma, un despachoe simple di Curie a doena di conoce na nuncionan, koe e plan di salimentoe lo socede *prontoe*.

Mi a bisa caba, koe na 1849 Pio IX no tabatien mas koe un confidente (hende di su confianza) cerca di é, tem el a sali pa bai na Gaïta. Ta Duke di Harcourt i Conde di Spaur, embahador di Francia i di Beier, a prepara huimentoe di Su Santidad. Ni cardinal, ni sirbidor di corte-nan di Papa tabata sa nada.

Dia 24 di November 5 or di atardi, ora e Duke a jega paleis di Papa den su wagen di luho, ta coe dificultad k'é por a drenta té den cabinet di Papa. El a sera porta su tras. Pio IX a bisti panja pretoe, un bril berde i companjar di su sirbidor fiel, el a sali na un porta scondir. Toer es tem Duke di Harcourt a keda só den kamer di Papa, e tabata leza na boz haltoe i el a haci parce, k'é tabatien un gran combersacion, pa ganja esnan koe tabata waak Su Santidad.... Ora el a sali foi kamer di Su Santidad e wagen di biaga coe Papa i Conde di Spaur tabata aleuw caba riba camina di Albano.

Asina Papa a scapa, i nan a evita un gran crimen tal bez.

Esnan koe ta kere, koe Papa no por pasa ni un dia foi Roma, — loebida koe Gregorio VII a bai caba su bida na Salerno— lo nos responde nan, koe toer hende koe conoce Roma no por pasa sin Papa.

I nos ta recorda palabra di Pio VII na 1809 na unoe koe a hiba respondi di Napoleon p'é: „Señor, un soberano koe no mester mas koe un *scudo* pa dia, no ta larga hende spanté asina liger."

Maar na mees tempoe nos ta recorda, koe dignidad di Papa solamente por bai foi Roma pa bolbe, i koe, si Papa sali foi Roma, l'é bini atrobé.

Toer hende tini masjar interes den esaí. Pasobra, manera na 1870, general Menabrea, awé embahador na Paris, a bisa, e cuestion romano „no ta un cuestion di den tera, maar ta un asuntoe koe ta toca toer gobiernoe di puebel católico, i no solamente esaki-nan, maar meescos toer otro gobiernoe, koe maské nan no ta católico, meste defende interes di nan sugetoe católiconan."— Maské hende no por coata Francia mas den un obra asina, lo nan por corda, koe na 1815, tres nacion *nó*-católico: Inglatera, Prusia i Rusia a bolbe doena Papa su Estadoe (su teranan) atrobé....

Anto si nacion Italiano haci e fout di obliga Papa na un destierroe, anto e fout-aí lo ta p'ele manera un, koe ta mata su curpa.

I no ta nos koe ta papia asina, maar Bonghi a bisa asina caba despues di lo ké a socede dia 13 di Juli 1881: „Es koe a risca di haci algoe pa ranca digdidad di Papa for di Italia, mester a corda bon, koe juist pa geweld di nan hacimentoe lo nan por cai na suela, of koe pa nan ranca e paloe coe raiz coe toer, lo nan mester hala muchoe mas hopi tera koe nan a corda padilanti."....

Papa den destierroe lo bin para pareuw coe triunfo di demagogia na Roma.

Pronto trono i altar lo ta dristui.

Altar di Prins di Apostelnan no por ta dristui.

Maar e trono?

Lo hende por verwachte, koe Europa bini na meimei pa bolbe pone cabez di Iglesia na Roma.

Maar kende lo por tribi spera meescos na fabor di cabez di Italia unir?......

Italia mester a reconoce caba berdad di e dilema koe Montalembert a pone na Cavour: „Ora bo sitia Roma i oprimi Papa, sin nan defendele, anto lo *é* no ta liber mas; maar si nan defendele, anto *bo* lo no ta liber mas."

Awé nos ta bisé coe un tristeza grandi, segun declaracion di LEO XIII mees, Papa ta oprimir, Papa ta sin defensa i den Roma é no ta liber mas.

Si majan Italianonan ta liber ainda, lo nan por keda liber, despues koe nan a obliga Papa busca su libertad den un destierroe?...

Het Huis van Oranje.

Anderhalve eeuw streed en leed met ons het oude huis van Oranje, Willem de Zwijger en zijne nakomelingen.

Anderhalve eeuw zag aan het firmament schitteren vijf heerlijke starren: vijf vorsten van den ouden Oranjestam.

Maar was de glans heerlijk, dien bij het morgenkrieken de Oranjezon deed vermoeden, alles werd overtroffen door den gloed, dien zij van zich gaf, toen de laatste afstammeling van den Zwijger, Willem III, de koningskroon op zijn moede slapen drukken ging. Anderhalve eeuw streed en leed ook met ons de jongere tak van den ouden stam.

Een Willem III was de laatste telg uit het geslacht van den Zwijger gesproten — de laatste van het groote vijftal.— Een Willem de derde zal ook de vijfde en laatste zijn van den jongeren Oranjestam, den stam van Johan Willem Friso.

Koninklijk is de eerste zon ondergegaan: dat ook de laatste bij den ondergang zich nog in vorstelijken purpergloed hulle!

Toen in 1702 Willem III, de grootste telg van het groote Oranjehuis, op het krankenbed terneer lag, dat weldra zijn stervenssponde worden zou, wees hij zijn neef Johan Willem als een waardigen opvolger zijnen landgenooten aan.

Het was het laatste, wat de edele vorst, die meer dan eenig ander op den naam van „Vader des vaderlands" aanspraak kan maken, voor zijn Neêrland doen kon. Zijn laatste wil was tevens zijn laatste weldaad, het vaderland bewezen.

Die weldaad werd niet op prijs gesteld. Johan Willem Friso, het hoofd van het geslacht, waarvan onze koning de laatste manlijke telg is, verdronk in 1712 op den Moerdijk, en eerst in 1747 werd zijnen zoon de erfstadhouderlijke waardigheid opgedragen.

Als de andere Willem III, Z. M. onze geëerbiedigde koning, dien God nog lang tot heil van volk en vorstenhuis moge sparen! ons door den dood zal ontrukt worden, laat hij ons, hopen en bidden wij, een kostbaar geschenk na.

Neen, er is geen aanwijzing des Konings, geen Grondwet noodig, die ons verplichten zal 's Konings dochter als onze souverein te huldigen.

PRINSES WILHELMINA heeft eene plaats ingenomen in de harten van alle Nederlanders.

Zij is ons allen dierbaar, als de laatste bloesem die den ouden Oranje-stam siert.

In haren aanblik verheugen wij ons, voor haar geluk bidden wij, voor hare rechten zullen wij strijden, strijden desnoods tot den laatsten man!

Prinses Wilhelmina behoort ons, maar ook wij behooren haar!

Nog een gewichtige taak blijft den Koning ter vervulling over: wegens de minderjarigheid der troonopvolgster moet de Koning volgens de Grondwet in overleg met de Staten-Generaal, voorzien in een regentschap en in eene voogdij. Het vervullen, het ernstig vervullen van die taak, is van meer belang voor de toekomst, dan men misschien meenen zal. Ook de opvoeding van onze Wilhelmina gaat ons ter harte. Wij hopen dat de opvoeding van onze toekomstige vorstin vóór alles zal zijn: eene godsdienstige. Moge God met zijn heiligen raad in deze gewichtige oogenblikken den laatsten Oranjevorst bijstaan.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

De stoombooten van de Red „D" lijn zullen van Curaçao naar New-York vertrekken: 31 Juli en 11 Augustus — zij worden uit New-York hier verwacht: 30 Juli.

GOUVERNEMENTS BESLUIT.

Van Woensdag 23 Juli 1884
N° 395.

DE GOUVERNEUR.

Gelet, dat op den 29n dezer maand het 250 jaren geleden zal zijn, dat op *Curaçao* de Nederlandsche vlag werd geplant.

Overwegende, dat de rouw, waarin de Nederlandsche natie en ook de ingezetenen van *Curaçao* gedompeld zijn wegens het overlijden van den Prins van Oranje, eene feestelijke herdenking van die heuglijke gebeurtenis niet toelaat;

Overwegende voorts, dat die gebeurtenis evenwel van te veel gewicht en te zegenrijke gevolgen voor dit eiland is geweest, om den dag van den 29n dezer onopgemerkt te mogen laten voorbijgaan;

Heeft goedgevonden:

A. Te bepalen:

1° Op Dinsdag den 29n Juli a. s. worden met zonsopgang van alle in de haven liggende schepen, van de forten en van alle Gouvernementsgebouwen, waar dat bij festiviteiten gebruikelijk is, de vlaggen geheschen. Zij worden niet vóór zonsondergang gestreken.

2° Bij het hijschen der vlaggen van de forten, zal er uit het geschut van het Waterfort een saluut gedaan worden van 21 schoten.

B. De Kerkeraden der Vereenigde Protestantsche gemeente, der Nederlandsche Portugeesch-Israëlietische gemeente en der Nederlandsche Hervormde Israëlietische gemeente, en den Bisschop van Camaco i. p. i. en Apostolisch Vicaris van Curaçao uit te noodigen, om op den 29n Juli a. s. in de kerken hunner respectieve gemeenten godsdienstoefening te doen houden.

Afschrift enz.

Voor extract uit het Gouvernements-Journaal,

De Gouvernements-Secretaris,
HELLMUND.

ROME.— Sedert het tijdstip, dat het Katholicisme zich in het wereld-

..el Australië vestigde, is zijn wasdom zoodanig toegenomen, dat daar reeds 30 bisdommen zijn gevestigd, terwijl het getal der geloovigen van dag tot dag toeneemt. Tot bewaring der eenheid in de leer en van de tucht en het zedelijk leven, is nu besloten ..t. evenals in Amerika, een Concilie te Sydney zal gehouden worden van alle in Australië gevestigde Bisschoppen.

ANTWERPEN.— Het merkwaardigste van de jongste overwinning ..ij de verkiezingen is, dat de katholieken haar hoofdzakelijk te danken hebben aan de nieuwe kieswet, door de liberalen opzettelijk gemaakt om ..en bij de stembus te verpletteren. De liberalen riepen altijd, dat de Katholieken hunne grootste kracht ..vonden in het platteland, dat eenvarig voor hen stemde, of, om de uitdrukking der liberale pers te gebruiken, in de domheid, door de geestelijkheid in het gareel gehagen. Om de Katholieken van dat ..weerde voordeel te berooven, hebben zij eene wet gemaakt, waarbij de kiesbevoegdheid van de capaciteit afhangt, en meenden dat thans de ontwikkelde liberalen verreweg de meerderheid zouden blijken te hebben op de domme katholieken. Het gevolg is echter geheel omgekeerd geweest. Juist de katholieken hebben getoond het best aan de eischen der capaciteit te beantwoorden; bijna overal zijn de capaciteitskiezers het leger der katholieken komen versterken en te Antwerpen en ..amen bijvoorbeeld zijn juist zij het geweest, die de meerderheid verlaatst hebben.

DE CHOLERA IN FRANKRIJK.

—o—

Sedert 50 jaren heeft Frankrijk .. Cholera-epidemieën beleefd.

De eerste, in 1832 uit Indië overgekomen, verscheen, na Europa geteisterd te hebben, via Calais ook .. Frankrijk, en maakte te Parijs ..8.406 slachtoffers.

De tweede maal, in 1849, was Indië insgelijks het uitgangspunt der plaag, die ook toen weder over Calais Frankrijk bezocht en te Parijs ..6.165 personen wegrukte.

De derde Cholera kwam uit de Baltische provinciën, waar zij in ..tenten staat was gebleven. In 1853 brak zij in Frankrijk uit, en gedurende 14 maanden kwamen er in de hoofdstad 9219 sterfgevallen aan voor.

De vierde eindelijk had twee tijdperken in Frankrijk. Van Mekka overgebracht, vertoonde zij zich in ..865 het eerst te Marseille, vanwaar zij echter terstond naar Parijs oversloeg; in dit eerste tijdperk stierven ..00 menschen. Eenige maanden later verscheen de vreeselijke ziekte, die men onderdrukt waande, opnieuw, en sleepte thans 7000 personen mede; terwijl tot in 1867 steeds enkele geïsoleerde gevallen zijn voorgekomen.

MARSEILLE, 10 Juli.— De Amerikaansche consul alhier heeft aan zijne regeering kennis gegeven, dat ..r te *Toulon* dagelijks 14—17 personen aan de cholera sterven; te Marseille wordt de toestand met den dag erger; heden telde men 25 sterfgevallen aan de cholera.

—De hitte alhier is verstikkend. Reeds hebben 20,000 personen zich uit de stad verwijderd; er heerscht eene algemeene ontsteltenis.

TOULON, 9 Juli.— De Overste der Zusters van Barmhartigheid is aan de cholera bezweken. Ook te *Ouilles*, vier mijlen ten westen van Toulon, heeft zich een cholera-geval met doodelijken afloop voorgedaan.

BEIEREN, 10 Juli.— Koning *Lodewijk* heeft zich door zijne buitensporige bouw- en andere liefhebberijen zoo diep in schulden gestoken, dat hij dezer dagen zich genoodzaakt vond, met vier Beiersche banken eene leening aan te gaan van ..,500,000 mark, tegen...... 12 pCt.

BERLIJN.— De *Reichsanzeiger* bevatte verleden maand het koninklijk besluit, waarbij de Kroonprins benoemd wordt tot Voorzitter en Prins Bismarck tot Ondervoorzitter van den Pruisischen Raad van State; voorts een besluit, waarbij 71 nieuwe leden van den Raad van State benoemd worden; onder deze zijn 42 die staatsambtenaar of officier zijn, 3 geleerden, 6 geestelijken, 10 grondbezitters en 6 industrieelen. Onder de benoemden komen voor: de Bisschop van Fulda, *Mgr. Kopp*, de Bisschop van Ermeland, *Mgr. Krementz*, de Rijksdagpresident, *Levetzow*, de Centrumsleden *Schorlemer-Alst* en *V. Munnigrode*, enz. enz.

KARLSKROON, 10 Juli.— Het jacht van den vorst van Monaco is op Zweedsche kust verbrijzeld geworden; de geheele equipage is omgekomen, alleen de erfprins Albert werd gered.

MADRID, 10 Juli.— Heden nacht is er brand ontstaan in een der koninklijke salons. Behalve de salon zelf werden een aantal kostbare wapenrustingen alsmede talrijke kunstwerken van groote historische waarde door het vuur vernield.

AFRIKA.— De vroeger gemelde uitmoording van *Debbeh* was niets meer dan een verzinsel van den Mudir van Dongola, die gemeene zaak heeft gemaakt met den *Mahdi* en door dezen tot zijn *Emir* benoemd is. De christenen zijn in de gevangenissen opgesloten en worden, willen zij de wraak van den Mudir ontkomen, gedwongen om de Mahomedaansche godsdienst te omhelzen.

ITALIE EN DUITSCHLAND.

—o—

Tegenwoordig blijkt er een zekere verkoeling te bestaan bij Oostenrijk en Duitschland ten opzichte van Italië. Te Weenen is men zeer weinig ingenomen met de demonstratiën der *Irredentisten*, die zoo gaarne *Triest* en *Trente* nog aan het *éene* Italië zouden willen toevoegen: maar minder nog is men in de Keizerlijke stad over de houding van de Italiaansche Regeering tevreden, die toch wel eenige teekens van afkeuring, en bij monde van haren Premier Mancini enkele woorden van verontschuldiging ten beste had mogen geven. Wat vooral te Weenen een pijnlijken indruk begint te maken, is het onbegrijpelijke feit, dat op de tentoonstelling te Turijn, de *vlag van de Italiaansche wedergeboorte* altijd nog gehandhaafd wordt, en daarmede aan de Irredentisten een rendez-vous of, gelijk zij het noemen, een *Centraal-punt voor Triëst en Trente* gegeven wordt.

Invloedrijke bladen van Berlijn, als het *Tageblatt* en de *Zukunft* hebben in de laatste weken de Italiaansche Regeering geducht onderhanden genomen. De *Diritto*, een officieus orgaan van het Italiaansche Kabinet zegt er het volgende van: *Bittere hoon en verguizing heeft Italië moeten ondergaan; men geeft het den raad, ja, sommeerde het, om Rome aan den Paus terug te geven; men beleedigde, zonder grond, zijn leger zelfs. Is dat nu het cement, waarmede men van Duitsche zijde een verdrag of eene alliantie met ons bevestigen en hechter maken zal?*

CHINA EN FRANKRIJK.

—o—

Een oorlog tusschen China en Frankrijk schijnt meer en meer onvermijdelijk. Dat ook Bismarck hier weder de hand in het oorlogsspel moet hebben, wordt eenigszins duidelijk, als men aan een bericht geloof mag slaan, dat op 10 Juli j. l. in de *Call* van *San Francisco* werd opgenomen. Zoo heeft dan de Chineesche Minister van oorlog *Tso-Tsung-Tang* aan een der aanzienlijkste en invloedrijkste chineezen van San Francisco een schrijven d. d. 18 Mei van dit jaar, gericht, waarin medegedeeld wordt, dat China besloten is den oorlog met Frankrijk te beginnen, en daarbij op de geldelijke ondersteuning rekent van alle in de Ver. Staten wonende Chineezen. Den 1n Juli werden reeds $ 500,000 naar het Hemelsche Rijk opgezonden, met de verzekering, dat spoedig een gelijk bedrag volgen zou.

De president der Chineesche *Merchants Steamer Navigation*, de heer Tong-King-Sing, ontving een bericht, dat reeds in December 1883 tusschen Duitschland en China een geheime overeenkomst getroffen was, waarbij China in eenen oorlog met Frankrijk op Duitschlands ondersteuning zou kunnen rekenen, en wederkeerig het Duitsche Rijk aanspraak zou kunnen maken op de Souvereiniteit over het eiland *Formosa*, en op het bezetten van eenige militaire en maritime Stations. Ook heet het in dat bericht, dat China aan den eisch der jongste schadeloosstelling van $ 250,000,000 niet zal voldoen.

Admiraal Courbet telegrafeerde op 10 Juli naar Parijs, dat hij eene stad op de Chineesche kust bezet had.

CAPITEL V.

Bordo di St. Laurent.

(*Sigimentoe.*)

Manera mi a bisá bo na principio di mi carta, ta na diferente dia, koe lo mi scirbié. Awor ta dos dia, koe mi no por a scirbi un letter, asina mal tempoe nos a haja. Danki Dios, ningun desgracia a socedé. Toch mi mester doená bo ainda algun notici di un cos, koe a socedé, promer koe nos a haja e mal tempoe.

Mi a bisá bo caba, Cobi, koe nos tabatien hopi pasagero na bordo, i, manera semper ta socedé, denter algun bon, boso tien muchoe bez hopi masjar maloe. For di principio nos a tira un bista arriba un cuater homber koe, manera Maike tabata bisa, tabata parce, cuater homber segun sistema di profesor *Vocht*. „¿Systema di „profesor Vocht! ta kiko esai Ipi?" asina, mi amigoe, lo bo puntrá mi. Profesor Vocht, Cobi, ta un di es hombernan, koe es sigloe ilustradoe ta carga riba nan cabez, un homber masjar sabir den cuenta di naturaleza, koe el a studia tantoe, koe por fin el a descubri, koe hende no ta criar segun semeganza di Dios, ma koe, despues di a haja hopi trocamentoe, el a nacé for di un macacoe. O Cobi, com mi a hari, ora Maike tabata splica nos es systema loco. "Tien hende," asina Maike tabata bisa, "tien hende koe ta kere, koe pro„mer hende a haja razon, el tabata nada „mas koe *bobba*, poco-poco es babba a „bira piedra, piedra un plantji, plantji un „bestia di menos balor, un panagra of cos „asina, despues di algun sigloe es pana„gra a bira un tortuca, tortuca un juwa„na, juwana un konyntji, konyntji un ma„cacoe chikitoe, macacoe chikitoe un ma„cacoe grandi, un Ourang-Outang. Por„fin Ourang-Outang un hende. Asina koe „segun systema di ilustrado prof. Vocht, „nos bisawela tabata un berdadera macacoe. „Amigoenan, si es systema ta berde, anto „mi ta kere, koe aki na banda di nos, nos „tien tres homber, koe di poco dia a kita „cueroe di macacoe, i koe es un ajá ain„da tien mitar cueroe di Ourang-Outang." Bisando esai, el mees i nos toer tabata hari di su palabra, mientra es otro tabata tan ocupar coe nan wega, koe nan no a comprendé, ni tende nos palabra i harimentoe.

Awor nos no a busca tampoco esai, pasobra ningun hende tabata misji coe nan, i Kaptan mees a spierta nan, di no haci nada contra urbanidad di otro pasagero, sino lé castiga nan duroe. Pa pasa nan tempoe nan a toema nan refugio na wega di placa. Es wega a verlei un Frances koe tabata na bordo, coe su muher i dos jioe chikitoe. Coe duele di mi coerazon mi a mira es homber cai den man di es bordugoe: Mousieur Louis a spierté dos ó tres bez di no misji coe es hende, i di corda riba su famia, ma el a moenstra Louis hopi placa di oro, diciendo: „Señor mira kiko „mi a gana cabá, mas koe dubbel di mi „pasage."

Dia 9 di Juni mi a mira es homber trobé den compania di es bandidonan. Coe muchoe harimentoe, nan a coeminza nan wega. Mi tabatien un voorgevoel, koe es cos lo caba maloe, ta pres mi a combida Maike di sinta un poco mas cerca nan, pa mira di aleuw, com cos ta bai. Combersando huntoe arriba diferente cos, nos no a hala nan atencion arriba nos. Promer momento nos a mira, koe es frances a coeminza gana. I a parcé mi, koe el tabata gana muchoe, pasobra el tabata contentoe, ma poco despues nos a miré tristoe, el tabata perde toer, té koe mi a mira, koe cada bez el meste hinca su man den sacoe pa busca placa di oro. Porfin coe un desesperacion completoe el ta saca trobe un placa, diciendo: "Ata mi laatste „placa anto: toer a caba." Un frioe a cohé mi, mi kier spierta kaptan i tabata para caba pa jamé, koe es homber ta lamanta tambe, ta boela manera un hende loco té na bordo, ta subi arriba i ta tira su curpa den lamar. Mi kier a tenele, maar tabata laat caba, i si Maike no a cohé mi, a mi tambe lo a cai den lamar. Apena es homber a cai den awa of stroom a bai coené i nos no a mira nada mas di es disgraciado. Tabata un momentoe tristoe pa nos pasagero i pa empleadonan di vapor. Es bandidonan mees a spanta, i a stop nan wega, koe pa orde di kaptan tabata tahá mees ora. Despues di un momentoe di sintimentoe, Louis Ferrier tabata habri unbé un lista pa cohe placa pa muher i jioenan di es homber, koe manera nos a tende, tabata basta pober, i koe awor coe mortoe di nan tata a perde toer manera di gana nan bida. Nos toer a juda tantoe, koe nos por, es aleman mees a tira su dos of tres mark acerca, mientra koe Mr. Arnold i Maike tabata boeta bon placa di oro na collecte.

Ai Cobi! cuantoe disgracia no ta socedé coe es wega di placa, cuantoe hende no ta perde toer nan fortuna i bien, toer nan reputacion, nan bida mees coe es pasion teribel. Danki Dios, Cobi, koe ni bo, ni mi tien gustoe den es cosnan, i toch tien tantoe na Curaçao mees, koe pa es pasion grandi a perde nan fortuna i nan salur. O cuantoe, Cobi, mi mees no ta conoce, koe despues di a gana dos ó tres floria, ta subi cualkier club, i ta perde den un anoche di boeracheria toer kiko nan a gana den un henter seman, mientra muchoe bé muher i jioenan ta moeri hamber.

Ta awé 12 di Juni, otro majan lo nos jega na Hâvre; asina alomenos kaptan a priminti nos. Ta awé anto koe lo mi caba es carta pa tiré unbé, ora mi jega na Francia, na post.

Ajera Cobi, mi a haja un spantoe grandi, ora di repiente nos a tende gritamentoe di candela. Den un momentoe toer empleado tabata na nan post. Diez boto grandi tabata baha coe vert den lamar: vapor tabata stop i larga su stoom bai, mientra nan tabata seroef dos of tres pipa grandi di cueroe na dos pomp, koe tabata trahar, pa tira awa den candela. Coe ansia di mi coerazon mi a tende es gritoe di candela i toer borota. Boela, Cobi, mi a boela for di kajuit té arriba dek pa busca mi amigoenan, koe tabata sinta toer sosegar banda di timon. Com mi tabata admira di mira nan asina sin cuenta, ni miedoe. Ma com tambe nan tabata admira di mi spantoe i ansia. "Tuikerslag", asina mi tabata grita, "mi amigoenan, boso no tien miedoe pa candela? Bam, scapa nos curpa." "Ah! „Ah! Ah! asina Maike tabata harí mi. Sen„jor, no tien candela, ta un egercicio, un „drilmentoe. Ta asina nan ta haci algun „bez, pa mira si cada un ta na su post, atin „koe den ora di peligroe berdadero nan no „ta hera". "Ma si ta asina, anto ta maloe „koe nan no ta spierta nos", mi dici, "O nan no a spiertá bo", asina Luis Ferrier tabata bisa, "esai sí ta maloe: sigur bo „tabata den sonjo, pasobra nos toer tabata „sabi toer adilanti." O sí, "mi tabata respondé "mi tabata den sonjo, i ta den „sonjo mees mi a tendé gritoe di candela." Danki Dios, koe cos no tabata berde, pasobra mas koe nos por a scapa nos curpa den boto, lo ta picar di perde un vapor manera *St. Laurent*, un vapor, koe tien midir di 3400 ton i un machien di 900 cabai. I ainda Cobi no ta vapor di mas grandi, koe line-Transatlantique tien. *Amérique* tien 4500 ton, prés dos bez mas tantee koe *Valencia* ó *Cardcas*.

Manera kaptan a bisa, a sosode. Mardugar di 14 di Juli nos tabata mira Europa foi aleuw. Na banda di 10 ora di mainta nos a jega na Hâvre, i tabata boeta pia na tera di mundoe bieuw, na Francia.

Awor, sintando den station di line-transatlantique, mi ta tendé, koe awé mees tien ocasion, pa mandá bo es carta. Mi no kier perde ni un momentoe, i den kamer di warda mees mi ta caba es carta akí, sperando koe lo bo ricibié coe bon salur manera mi coerazon ta desea. Cobi, cominda toer hende di cas, i kere mi mas koe nunca

Bo amigoe

IPI.

P. S.— Mi amigoe, lo bo haci bon di manda pa awor mi carta coe es adres aki:

FRANCE

Monsieur Philippe Marti.

POSTE-RESTANTE

Marseille.

pasobra, despues di a pasa Paris i Bor-

deaux lo nos bai na Marseille, camina lo mi warda bo contesta.

Curaçao 25 Juli 1884.

Muy Rev. Señor Redactor.

Den ultimoe carta di mi amigoe Ipi, koe bo a haci faber di publica den "Amigoe" tien algun falta, bien grandi, koe por haci keré nos respectabel público, koe nos amigoe ta hera den su carta. Asina na lugar di druk na coeminzamentoe 4—14 Juni nan a boeta 4—16. I na di dos columna página 4, regel 13 nan a poné otro palabra pa es di Ipi: *harié, na bien liger mi ta-bata jeen coe ansia.* Sperando koe lo bo drecha es falta pa publicacion di es carta, mi ta fica como semper

Bo sirbidor humilde

Com.

SPAAR- EN BELEENBANK OP BONAIRE.

OPROEPING VAN DEBITEUREN.

In de buitengewone Algemeene Vergadering der *Spaar- en Beleenbank van Bonaire*, gehouden op Zaterdag den 21n. Juni jl. besloten zijnde, deze Instelling te ontbinden, zoo is in die Vergadering bepaald, dat aan de debiteuren van genoemde Instelling een tijd van *Zes Maanden*, d. i. *tot 31 December* 1884, zal worden gegeven, om het door hen verschuldigde aan te zuiveren.

De debiteuren aan deze Inrichting worden alzoo bij deze opgeroepen, om hunne schulden binnen dien gestelden termijn van *Zes Maanden* te komen voldoen, terwijl voorts ter hunner kennis wordt gebracht:

1°. dat de op den 31n. December a. s. nog op de bank aanwezige Panden, zoomede de verhypothekeerde eigendommen *op Zaterdag den 10n. Januari* 1885 op publieke veiling zullen worden verkocht, en

2°. dat de uitstaande gelden op schuldbekentenissen met de daarop verloopen interesten, tot op meergenoemden datum van 31n. December a. s., nog onvoldaan, gerechtelijk van de *Borgen* zullen worden ingevorderd.

Bonaire, den 1n. Juli 1884.

De Raad van Administratie van voornoemde Spaar- en Beleenbank.

W. F. MEINHARDT.
R. T. BOOM.
C. R. DEBROT.
G. J. MUSKUS.

NOTICIA.

Mi ta pone na conocementoe di publiek en general, koe desdi awé p' adelanti mi ta pone mi coenucoe *Ascencion* como *Jachtterrein*, esta, koe mi ta larga jaag coe *bala*, den toer mondi, principalmente *Groote Kloof, Kleine Kloof, Midden-Kloof* i na *Boca*, asina, koe mi lo no ta responsabel pa danjo koe por socede. Mi no ta permiti pa ningun hende pasa sin mi *órden* of di mi Factor na costa di *Ascencion*.

Curaçao, 5 April 1884.

L. NAMIAS.

KENNISGEVING.

De ondergeteekende brengt ter kennis van het Publiek, dat hij in het vervolg zijne gronden, bekend onder den naam van *Plantage Ascension*, en wel voornamelijk *Groote, Kleine* en *Midden-Kloof* alsook bij de *Boca*, zal beschouwen als *Jachtgronden*, en die met schietgeweer zal laten bejagen: zoodat hij zich voor mogelijke schade en ongevallen niet verantwoordelijk kan stellen. Tevens is het, van heden af, aan niemand geoorloofd, zonder verlof van den ondergeteekende of van diens *Factor*, de bekende *Costa van Ascension* te betreden, noch daarover zijnen weg te nemen.

Curaçao, den 5n April 1884.

L. NAMIAS.

KALK IN VATTEN

steeds verkrijgbaar bij

JACOB JESURUN.

☞ J. GOUVERNEUR ta ofrecé na venta un casita na meimei di Pietermaai, masjá boon pa un tienda, é ta situá banda di kas di sjoon *Martyn Felix*: ta un casita enteramente nobo, i masjá fresco.

A PERDE.

Un beursje di plata, marca I. P. P. Es koe hajéle por treséle na imprenta akí lo é ta bon gratificá.

Victoria water

Natuurlijk Koolzuurhoudend Mineraalwater

uit de "Victoria Bron" te Oberlahnstein bij Ems is niet alleen voor gezonden een zeer welsmakende en verfrisschende drank, maar tevens een uitstekend geneesmiddel in vele gevallen van ziekten, in 't bijzonder bij die der maag en ademhalingsorganen, alsmede bij zenuwachtige toestanden.

De verkoop van 1,200,000 flesschen en kruiken in het eerste jaar der Exploitatie dezer bron is wel het beste bewijs van de voortreffelijkheid van dit mineraalwater.

Verkrijgbaar bij

JAN MONSANTO — OTROBANDA

en

WILLEM JOLLEY — WILLEMSTAD.

TE KOOP

BIJ

ELLIS & DANIA

OTRABANDA — WATERKANT.

Alle soorten van ijzer - koper - blik - en verfwaren; aarde - glas - en touwwerk; Hollandsch, Duitsch en Noorweegsch bier; Stokfische, Friesche en Edammer-kaas; Sigaren, Lijnolie etc.

EN

HET BEROEMDE

St. APOLINARIS WATER.

BRONZEN MEDAILLES

OP DE

Tentoonstelling te Amsterdam

en te Caracas

1883.

Uitgelezen Oud Rum

VERFIJND DOOR

W. F. PIERRE

CURAÇAO.

GRAN NOVEDAD!

Harienja di maisji di masjien, na prys barata i semper na relasjon koe di maisji.

Di 32 Litros (1 Schepel.) pa riba ta worde beendé i pa bari també.

Sáloe fini també ta worde moelá.

Masjien ta situá na Scharlo, cerca pakoes di Saloe di Sr. L. V. Leyba i Kleep Grandi di Srs. Jesurun & Cº.

Curaçao, Abril 1884.

Harienja—32 Litros (1 Schepel) pá fl 2.75
Saloe ½ kilo—koe ta oen liber pa 7 cens.

ADVERTENTIE.

HISTORISCH-GEOGRAFISCHE ATLAS.

Bewerkt onder toezicht van

J. B. KAN.

RECTOR VAN HET GYMNASIUM TE ROTTERDAM. HERZIEN MET MEDEWERKING VAN

Dr. R. F. F. REUDLER.

met 86 kaarten

1 deel in linnen band.........................fl 5,—

Boekhandel van

A. BETHENCOURT E HIJOS.

LITURGIA.

(UIT DEN „CATÁLOGO RELIGIOSO" VAN DEN BOEKHANDEL VAN A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAÇAO.)

Breviarum romanum ex decreto sacrosanti Concilii Tridentini restitutum etc. cum officiis sanctorum. Novissime per summos Pontifices usque ad hanc diem concessis 4 vol in 12º, cortes dorados, pasta de tafilete, con broches. fl 24.—

Breviarium romanum totum. Novissima editio (M.D.CCC.LXXXIII) 1 vol. tafilete broche.................. 8.—

NOTA. El Breviarum romanum etc., cum Officiis novissimis, 4 grandes volúmenes in 4º, grandes tipos, llamado de Pio IX y del cual se sirve generalmente nuestro Santo Padre Leon XIII, edicion de Ratisbona está en prensa actualmente y no verá la luz pública hasta 1885.

Brevis collectio ex rituali Romano ad Parochorum commodum eorumque Vicariorum, in sacramentorum administratione, in infirmorum cura et eorum interitu, et alia utilissima: additis nonnullis benedictionibus et precibus quæ in Rituali Romano non inveniuntur. 1 t 18, tela.............................. 1.—

Cantus ecclesiasticus Passionis D. N. Jesu Christi secundum quatuor evangelistas, depromptus ex Officio Hebdomadæ Sanctæ QUOD CURAVIT S. RITUUM CONGREGATIO et divisus in TRIBUS FASCICULIS, quorum primus continet VERBA CHRONISTÆ, secundus PARTEM CHRISTI, tertius PARTES SYNAGOGÆ. Secundo fascicula adjiciuntur LAMENTATIONES, TRIDUI SACRI ET TERTIO, additur PRÆCONIUM PASCHALE, Sabbati sancti. 1 vol. in folio, lomo de chagrin con rubricas, edicion de Ratisbona................. 10,50

☞ Esta bella obra extractada de la edicion oficial del OFFICIUM HEBDOMADÆ SANCTÆ. Se recomienda no solo por la integridad del texto y la autoridad del canto, sino tambien por su forma cómoda y por su impresion en tipos grandes.

Cæremoniale justa Ritum Romanum a P. M. M. de Carpo, elucubratum ecclesiis religiosis Ordenibus ac personis romanum ritu utentibus. 1 vol. in 12º, media pasta................. 5,—

Graduale de tempore et de sanctis juxta ritum Sacrosanctæ romanæ Ecclesiæ, cum cantu Pauli V. Pont. Max. Jussu reformato, cui additur suat Officia Sanc. D. N. Pio IX. curante Sacr. Rituum Congregatione (Ratisbonæ) 1882. 1 vol. 12, M. P.. 5.—

Hebdomadæ Sanctæ (Véase Officium majoris Hebdomadæ).

Horæ diurnæ breviarii romani ex decreto sacrosancti Concilii Tridentini Pii Pontificis Maximi jussu editi. Clementis VIII et Urbani auctoritate recogniti; con lám., rubricas col. y santos que veneran España, Chile, Lima y Mexico. 1 vol. 4, tafilete y broches. LETRA GORDA......................... 12.—

Horæ diurnæ breviarii romani 1 t 18 tafilete, broche........................ 4,—

Missæ pro defunctis ad commodiorem ecclesiarum usum ex missali romano desumptæ. Accedit ritus absolutionis post missam pro defunctis, ex rituali et pontificali romano. Editio sexta, cum texta et cantu a sacrorum rituum congregatione adprobato, con un frontispicio en cromo y cuatro bellos grabados en madera. 1 tomo in folio, media pasta, (con rúbricas) Ratisbona 1882............ 6,—

Missale defunctorum. Edicion de letra gorda, 1 t pasta negra (Paris)....... 6.—

Missale Romanum ex decreto sacrosancti concilii tridentini restitutum etc. etc., Editio decima quarta, hujas formæ quarta. MISSIS NOVISSIMIS aucta, cum textu et cantu a sacrorum rituum congregatione approbato. EDICION DE 1882. Con páginas orladas, dos ricas láminas al cromo y 29 magníficos grabados. Un gran vol. in folio, encuadernacion rica en superior chagrin, con dos broches, cortes dorados. FAMOSA EDICION DE RATISBONA.............. 60,—

☞ Esta esplendida edicion en cuya ornamentacion ha trabajado mas de diez años el célebre profesor *Klein* de Viena, es única en su género. Tanto su redaccion, como la parte artística, en la que se admira los grabados del maestro de Viena, como la rica encuadernacion, hacen de esta obra la mejor publicada hasta el dia. Contiene los oficios propios de España, Méjico, Lima y demas, como tambien las diez nuevas misas prescritas por el Breve de 28 de Julio de 1882. No confundirla con otras ediciones.

Missale romanum ex decreto SS. Concilii Tridentini restitutum S. Pii V Pont. Maximi, Jussu editum Clementis VIII, et Urbani VIII auctoritate recognitum; et novis missis ex indulto apostólico hucusque concessis. Edicion magnifica con rúbricas coloradas y 11 hermosas láminas 1 vól. in 4º mayor, tafilete y broches [Malinas] 1881 30,—

Missale romanum. 1 tomo 4º menor, tafilete y broches (Malinas) 1883.... 24,—

Missale romanum. Bonita edicion en 12º, tafilete y broches [Malinas] 1880 8,—

Misal romano, traducido al español por el Dr. J. Pulido y Espinosa, 1 t 12 P... 4,—

Octavarium romanum sive octavæ festorum: Lectiones secundi scilicet et tertii nocturni singulis diebus recitandæ infra octavas sanctorum titularium, vel titularium ecclesiarium, aut patronorum locorum- a sacra rituum congregatione ad usum totius orbis ecclesiarum adprobatæ. Accedit supplementum in quo octave novissima inveniuntur cum textu ab eodem S. C. adprobato, con rúbricas. *Ratisbona* 1883 1 vol. 12, media pasta.........

Officium majoris Hebdomadæ a Dominica in Palmis usque ad Sabbatum in Albis juxta ordinem Breviarii, Missalis et Pontificalis romani. Cum CANTU emendato editum sum auspiciis S. D. N. Pii P. P. IX, curante S, Rituum Congreg. Cum privilegio— Con rubricas. Ratisbona 1882. 1 vol. in 8º, lomo de chagrin, cortes dorados y broche..............................

Preces ante et post missam pro opportunitate sacerdotis dicendae. Accedunt Hymni, Litaniæ, aliæque preces in frequentioribus publicis supplicationibus usitatæ. Con rúbricas, 1 vol. 12 M. P. Ratisbona 1881............

Prontuario para la administracion de los santos sacramentos y bendiciones que mas facilmente ocurren á los párrocos, arreglado y mandado á publicar, por el Exmo. é Illmo. Sr. A. M. Claret, 1 t 12, pasta........

Promptuarium pro administratione sacramentorum et aliis functionibus parochialibus frecuenter occurrentibus, dispositum juxta Rituale romanum, 1 t 18, tela...................

Rituale Romanum, cum cantu Toledano et appendice ex manuali itidem Toledano; edicion hermosa con rubricas coloradas, 1 t 18, pasta negra, cortes dorados y broche...............

Rituald Romanum. Pauli V. pontificis maximi jussu editum, et a Benedicto XIV auctum et castigatum, 1 t 8, P (letra gorda) con broches...........

Sacerdote (el) instruido en las ceremonias de la misa rezada y cantada ó sea las rúbricas del misal romano, ilustradas con muchas tablas sinópticas, láminas, notas é instrucciones, por Bernardo Sala. 1 t 12, pasta....

[illegible]

NA

DRUKKERIJ DI VICARIATO.

BOEKI SIGUIENTENAN:

Boeki di Oracion ....
" " " coe Congregaci i Cantica ....
Boeki di Tomas A. Kempis (binder).
" " " " (coser).
" " **Cantica**..........................
" " **Catesaci**..........................
" " **Rosario**..........................
" " **Historia di Bijbel**..........
Boeki di leza (tata i mama)..........
Camina di Cruz coe Meditacion.....
Ciento cuenta (binder)..............
" " (coser)..............
Les i Evangelionan di toer Dia Pa-[?]ngoe..........................
Mees boeki, band ordinario..........
Nobena na honor di San Dominico....
Nederl—Papiamentsch—Spaansch-Woordenboek (binder)..........................
E mees (coser)..........................
Rekenboek..........................

DI BENDE

CERCA di B. VAN DER LINDE SCHOTBOEK

KAAS N. 242 OTRABANDA

HOOI frescoe di milhoor kwalidad

na *f* 4.—pa baal di 50 k. g.

15 Juli 1884.

ALMANACH DE GOTHA

POUR

1884.

Annuaire généalogique, diplomatique et statisque, vale......fl. 6,50.

Libreria de A. BETHENCOURT E HIJOS

LANILLA

PARA

BANDERAS

de diferentes colores

de venta á precio módico en la

Librería de

A. BETHENCOURT É HIJOS

POLVOS DE BRONCE

PROPIO PARA IMPRESIONES

Color de oro para impresiones comunes la onza
Color de oro, fino para tarjetas " "
Color de oro, extra fino " "
Color de plata, " "
Color de plata, fino " "
Color de Cardenal, fino " "
Color Azul de plomo, fino

De venta en la libreria de

A. Bethencourt é hijos